

הקריאה והקדושה

(לענין-שטאק על פי דרך הקדושה)
צייטשטיק אין די אינגקליקע פון הוה-אידעשליך אינס נייטס פון הסודות הכידי
בוים דער גוטוויסונג און ברכה פון ארמיה, שלימיא, מליכאוויטש

ה'נברות עם אליהו הנביא

על פי התורה, הנביאים, הכתובים, ודברי חז"ל

שניהם אירע שלאחר שנתנו את אזהרתם על עונש מידי מן השמים, הדבר התרחש מיד, כך שהשפעתם על העם היתה במילואה.

כל שאר הנביאים, היו מנבאים את שיקרה כעבור שנים או אפילו מאות שנים, ועל כן השפעתם על העם לא היתה מלאה, היו כאלה שפשוט התעלמו מהם, והיו כאלה שאפילו לחמו בהם ולעגו להם. אך כאשר משה רבינו ואלהו הנביא הזהירו את החוטאים על עונשם, היי זה לאלתר; בליעתם של עדת קורח, כאן ועכשיו, עוד היום, או רעב שיפשוט בארץ. וכאשר קורח וחבורתו נבלעו מייד באדמה, או כאשר השמש בערה בשדות ושום טיפת גשם לא ירדה למרות כל זעקות השבר, הרי מוכרחים היו כולם להטות אוזן לדברי המזהירים, ופשוט פחדו מהם.

הן משה והן אליהו, איש לא פגע בהם, וזאת למרות שהיו להם שונאים מרים. הם את שלהם עשו – דור המדבר בכה וציית לכל מה שמשה דרש, ודורו של אליהו הנביא הרג מאות נביאי שקר, וצעק "הי הוא האלקים!" בדיוק כמשה רבינו, אליהו הנביא היי לחוס-יחיד, עשוי ללא חת. הוא לחם לבדו, כשנגדו שלטון המלוכה ומאות נביאי השקר שעבדו את העבודה זרה "בעלי"; בדיוק כמשה

זוכים לגילוי אליהו; המבשר את בוא הגואל – יהיה אליהו הנביא; בכל ברית מכינים כסא – לאלהו הנביא; בפסח בזמן היסודי מוזגים כוס יין מיוחדת – לכבוד אליהו הנביא; ולשפוך חמתך פותחים את הדלתות בכל בתי ישראל – לקבל אותו, את אליהו הנביא!

בנוסף לכך, אליהו הנביא לא מת; הוא עלה השמימה בעודנו חי, ומאז, הוא מופיע במקומות שונים ולאנשים שונים בארץ החטאה; הוא לומד עם צדיקים סתרי תורה, והוא מציל את הראויים לכך, בזמן בו לא צפויה כל ישועה בדרכי הטבע.

הנביאים האחרים, אין להם קשר עם בני האדם החיים בארץ, מלבד כמובן על ידי ספריהם שהשאירו לנו. אך אליהו הנביא, עוד בעודנו בחייו הארציים פעל באורח אישי, באמצעות פיו בלבד, ומאז ועד היום הוא עומד בקשר אישי עם היהודים החיים למטה, המכירים אותו ויודעים אותו. ואכן הוא, יותר מכל שאר הנביאים הקדמונים, נחקק בלבבות היהודים, ואפילו אצל תינוקות של בית רבן! כנביא, לא היי כמוהו נמרץ ותקיף, מלבד משה רבינו. שני אלה, לא נמנעו מלהמית את עובדי העבודה זרה שבין היהודים, ואצל

בין כל ארבעים ושמונה הנביאים שקמו לעם ישראל, הנמרץ והתקיף שבכולם, והקרוב לליבם של היהודים הפשוטים בכל הדורות, היה ועודנו 'אליהו הנביא', המפורסם לכל.

משה רבינו היה רבם של כל הנביאים; ישעיי, ירמיי, יחזקאל ומספר נביאים נוספים, היו שמימיים ונאצלים בלשונם, שניתן אך להמשילה לרעמים וברקים הנשלחים מאת ה'; נביאי אמת היו כולם; הם לימדונו והוכיחונו ועוררונו על חטאינו, ניבאו לנו את כל צרות החורבן והגלות, וניחמונו בישועות ונחמות שיהיו באחרית הימים;

הם היו כולם ענקי הרוח, ספריהם היו ועודם אש להבה שכמו נפלה מן השמים; הם נזכרים כנביאים בתנ"ך, בגמרא, ובמדרשים, ונערצים על ידי אלה שביכולתם להתעמק בדבריהם ולשאוב אוצרות בל ישוערו מנבואותיהם האלקיות ומוסרם הנעלה.

אך דוקא אליהו הנביא, שלא כתב ולא הותיר לנו כל ספרים משלו, הוא הנביא האחד והמיוחד של פשוטי העם; אותו מכירים כולם; שמו נישא בפי כל; היכן שרק מתרחש נס גדול לכלל או ליחיד – הרי זוהי פעולתו של אליהו הנביא; הצדיקים הגדולים בעם ישראל –

הקב"ה הבטיח איפוא להעמיד לעם ישראל בערב הגאולה השלימה נביא אמת בדוגמת משה רבינו, והוא גם מוסיף את משמעות הדברים: שאותם יהודים שלא יצייתו לדברי הנביא, הוא יתברך יתבע זאת מהם, והנביא שידבר בשם אלקים אחרים, ימות, בגלל מחשבתו הרעה להדיח את עם ישראל

הגיויים מבחינה פרקטית, ולא יראה סיכוי שדבריהם עומדים להתרחש גם בעתיד, ומתוך כך יהיה אפשר להוכיח מיהו נביא האמת!

מכל הנ"ל מובן, שהמסורת על בואו של אליהו הנביא ערב הגאולה השלימה מקורה כבר בתורה משה, שכן כבר בתורה מתוארת התקופה בה הקול האלקי והאש הגדולה יופיעו שוב במטרה לקרוא לעם ישראל לקבל על עצמו את התורה קודם שובו אל ארץ ישראל. באותו זמן יקום נביא כדוגמת משה, לוחם-יחידי העשוי ללא חת, שדבריו יטביעו על שאר המתנבאים את חותם נביאי השקר, כיון שהוא יוכיח כיצד דבריהם אינם אלא מילות עידוד ריקות מתוכן. וככל שיעבור הזמן הדבר יתאמת יותר ויותר, מאחר שהעובדות לא יתאימו לדברי נביאי השקר.

מתאים לתיאור זה במדויק, הוא אליהו הנביא. הוא לא פחד מאיש; הוא לחם לבדו מול מאות נביאי שקר, והוא עשה אותם ללעג ולקלס באמצעות השאלה: "היכן הוא אלקים? היכן היא האש שלוש אולי ישן הוא? אולי עסוק בעסקיו? קראו בחזוקה! קראו לו עד שישמע אתכם ויוכיח שהוא עדיין חי!"

כדברים האלה, כמעט במדויק, יצטרך לעשות הנביא אותו הבטיח הקב"ה להעמיד ערב הגאולה השלימה, ואם כן פירוש הדברים הוא, שזה אכן יהיה אליהו הנביא, כפי הידוע על פי המסורת היהודית!

מן הנביאים מן הכתובים ומדברי חז"ל

כל יהודי מכיר את דבריהם של הנביאים על המבשר טוב, משמיע שלום, משמיע ישועה – אליהו הנביא שיופיע ערב הגאולה השלימה. וכפי שהנביא זכרי' אומר: "הנני שולח מלאכי ופנה דרך לפני . . . וישב מצרף ומטהר כסף וטהר". פסוקים אלה מפרשים

בהבטחת ישועות ונחמות עממיים. והוא יהי "כמוך" – נביא בשם התורה, עשוי ללא חת, ולוחם-יחידי מול העולם כולו ונביאי השקר; "ונתתי דברי בפיו" – הוא יאמר רק את דברי ה', הוא ידבר על חזרה אל ה', ועל כך שעל העם לקבל על עצמו את התורה, כיון שבשל כל זאת ירדה כל האש.

ורק אז, כאשר ישמעו אל דברי הנביא, תיפסק האש. כפי שהי' בהר סיני, כאשר עם ישראל ביקש שאת דברי ה' ידבר אליהם משה, תחת שישמעו ישירות מהי', ובעקבות בקשתם הקב"ה אכן הפסיק את האש. כיון שהעיקר הוא שעם ישראל ישמע את דבר ה', ואם הפצים הם לשמוע את הדברים על ידי משה, אזי הקב"ה מרוצה מכך, שהרי משה ודאי יעביר את דברי ה' כראוי.

כדוגמה זו, יעמיד הקב"ה לעם ישראל נביא, בזמן הגאולה השלימה, כאשר שוב ישמע קולו והאש תחזור להופיע, על מנת שעם ישראל יקבל עליו את התורה מחדש קודם כניסתם לארץ ישראל.

הקב"ה הבטיח איפוא להעמיד לעם ישראל בערב הגאולה השלימה נביא אמת בדוגמת משה רבינו, והוא גם מוסיף את משמעות הדברים: שאותם יהודים שלא יצייתו לדברי הנביא, הוא יתברך יתבע זאת מהם, והנביא שידבר בשם אלקים אחרים, ימות, בגלל מחשבתו הרעה להדיח את עם ישראל.

השאלה שנותרה היא, כיצד יהי ניתן להכיר מי הוא נביא האמת, בשעה שנביאי השקר ידברו גם הם כיהודים לכל דבר, וינבאו דברי נחמות להמוני העם המפוזרים. כתשובה לשאלה זו ניתן הסימן "כמוך" – נביא האמת יהי בדיוק כמשה, שכולם נוכחו לדעת מיד ולאלתר באמיתיותה של נבואתו –

על דברי הנחמה של נביאי השקר, יהי אפשר בקלות להוכיח שהם בבחינת "לא היה ולא יבוא" – דברי הנחמה שלהם לא ישמעו

רבינו, גם אליהו הנביא הוריד אש מהשמיים למזבח להי; ובדיוק כמשה רבינו, אליהו הנביא הצליח לגרום לכל העם לחזור בתשובה. וזאת מאחר שהוא, אליהו הנביא, בדיוק כמשה רבינו, יכל להוכיח לכולם בעודו בחייו שהוא הנביא האמיתי.

בעוד נביאי השקר לא הצליחו להבעיר על המזבח שלהם, ואפילו לא אש זרה, הנה אליהו הנביא למזבח ה' שלו, הוריד אש מן השמיים. ועל כן, אין כל פלא בכך שכל היהודים התעוררו מייד לתשובה, וצעקו: "הי הוא האלקים!"

מפני כל זה, זכה אליהו הנביא להיבחר כמבשר הגאולה השלימה, בדיוק כפי שמה רבינו עשה זאת במצרים בבשרו לעם ישראל את בשורת הגאולה "פקוד יפקוד" – שהקב"ה החליט להביא את הגאולה כפי שהבטיח.

בנוגע לתפקיד זה של אליהו הנביא להיות מבשר הגאולה, לומדים אנו על כך בתורה, נביאים ובכתובים ודברי חז"ל, והדברים יובאו ויבוארו להלן:

מן התורה

"נביא מקרבך מאחיך כמוני, יקים לך אלקיך, אליו תשמעו. ככל אשר שאלת מעם ה' אלקיך בחורב ביום הקהל לאמור: לא אוסיף לשמוע את קול ה' אלקים, ואת האש הגדולה הזאת לא אראה עוד, ולא אמות. ויאמר ה' אלי: היטיבו אשר דברו! נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך, ונתתי דברי בפיו, ודבר אליהם את כל אשר אצוונו. אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלקים אחרים, ומת הנביא ההוא. וכי תאמר בלבבך, איכה נדע את הדבר אשר לא דבר ה' – אשר ידבר הנביא בשם ה' ולא יהי הדבר ולא יבוא, הוא הדבר אשר לא דברו ה', בזדון דברו הנביא, לא תגור ממנו" (דברים יח, טו-כב).

פסוקים אלה עוסקים איפוא, בתקופה בה קול ה' והאש הגדולה יקראו לעם ישראל לחזור לתורתו, אך נביאי שקר שונים ומשונים יפרשו זאת בזדון ליבם כפי רצונם. עם ישראל יפחד מהאש, ויציע שוב, שברצונו לשמוע לקול הנביא, ובלבד שהקול האלקי והאש יפסקו. הקב"ה מבטיח, שבאותו זמן הוא יקים לעם ישראל את הנביא בו הם חפצים, והוא יתברך נותן את כל הסימנים הדרושים שעל ידם יוכלו להכיר את נביא האמת:

הוא יהי נביא "מקרב אחיהם", ו"כמוך", נביא שיביא עמו נבואה מיוחדת לעם ישראל; אחד שלא יחקה את נביאים עממיים

חז"ל, בצטטם את הפסוקים האמורים, מהתורה, הנביאים והכתובים, אומרים ברור במקומות רבים ובאופנים שונים, שאליהו הנביא יבוא ערב הגאולה לבשר את בשורת ביאת המשיח, ולתבוע מעם ישראל לחזור בתשובה, כדי שיזכו להיות ראויים לגאולה

הקורא לעם ישראל לקבל את התורה מחדש. היהודים ירצו לציית לנביא, והעיקר שתחדל האש. אך נביאי הבעל הרבים ינחמו את העם בישועות ונחמות שמקורם באלילי שקר, ויהי קשה להבחין מי מכולם הוא נביא האמת.

לכן מבהירה התורה, שנביא האמת ידבר את דברי ה', ויקרא את העם לתשובה ולחזרה אל חיק התורה והיהדות. הוא ילעג לנביאי השקר בשאלו אותם כיצד יתכן שהעובדות בשטח אינם תואמות את נחמות ההבל שלהם, ולא נראה כיצד אפילו בעתיד הן תוכלנה להתקיים.

דוד המלך מבקש, שבאותו זמן בו הנבזות והשקר תרבנה בעולם ונביא האמת היחיד יהי מוקף ברשעים, שהוא יתברך ישמור את ההולכים בדרכיו של נביא האמת, ואת נביא האמת עצמו. דוד המלך ע"ה מבטיח לנו, שאת שוד העניים- ואנחות האביונים יראה וישמע ה', ויביא את הישועה אותה מנבא נביא האמת בשם ה'.

והכוונה היא שאכן, בתקופה שהי משופעת בנבזותם של הרשעים מבחוץ ומבפנים, יופיע אליהו הנביא עם דברי נחמה אלקיים ועם הדרישה האלקית לעם ישראל.

והאש האלקית אכן תחדל לבעור, כיון שעם ישראל יכריז מחדש "נעשה ונשמע", ובזכות זו יושע על ידי הגאולה השלימה, ועל ידי גואל הצדק שישלח השי"ת לכבות את האש, ולהושיע את עם ישראל מכל הגלויות, אמן וכן יהי רצון!

— אמר ה'. "אני יעזור בישועתי, כפי שיאמר להם האומר (הנביא); זה שיאמר את דברי, הטהורים ככסף צרוף בכור; המדברים לכל העולם, לאלה המזוככים שבעה פעמים!" אתה, ה', את המזוככים תשמור, ואותו, את המזכך, הן עליו באותו דור רחוק, בו הוא יוקף ברשעים, בדור בו הזולות תרבה בבני האדם!

חז"ל, בצטטם את הפסוקים האמורים, מהתורה, הנביאים והכתובים, אומרים ברור במקומות רבים ובאופנים שונים, שאליהו הנביא יבוא ערב הגאולה לבשר את בשורת ביאת המשיח, ולתבוע מעם ישראל לחזור בתשובה, כדי שיזכו להיות ראויים לגאולה.

על פי תוכן הדברים האמורים, צריך אליהו הנביא להופיע קודם הגאולה כנביא האמת היחיד, ולתבוע "נעשה ונשמע" חדש מעם ישראל. והדבר יהי בזמן בו תצא אש גדולה מאת ה' ומתוכה ישמע הקול האלקי

חז"ל על אליהו הנביא, שיברר ויוכיח מי הוא הטהור והאמיתי, ומי הוא הנבזה והשיקרי.

אותו דבר בדיוק, אנו מוצאים גם בכתובים. בספר תהילים פרק יב, בו עוסק דוד המלך בתקופת אחרית הימים, הוא מזכיר במילים פשוטות את שני המקומות הנ"ל — הן מהתורה והן ממלאכי, והוא מדבר שם אודות תקופתו של המשיח: "הושיעה ה' כי גמר חסיד, כי פסו אמונים מבני אדם. שוא ידברו איש את רעהו, שפת חלקות בלב ולב ידברו. משוד עניים מאנקת אביונים עתה אקום יאמר ה', אשית בישע יפיח לו. אמרות ה' אמרות טהורות, כסף צרוף בעליל לארץ מזוקק שבעתיים. אתה ה' תשמרם, תצרנו מן הדור זו לעולם. סביב רשעים יתהלכון כרום ולת לבני אדם".

— הושיעה ה', כי תמו אנשי האמת והאמונה. דברי שקר דוברים הם האחד עם השני, בלשון חלקקה ובלא לב. — "בגלל שוד העניים, בגלל אנחות האביונים, עתה אקום"

מה עשית היום לקירוב הגאולה?

הוסף בלימוד התורה ובפרט בענייני גאולה ומשיח • הוסף בתפילה • הוסף בצדקה

"הדבר היחיד שמעכב עדין את הגאולה הוא, הצורך שכל בני יבקשו וידרשו ויתבעו מהקב"ה להביא את הגאולה האמיתית והשלמה" (תורת מנחם מ"ה חלק ב' קפ"ט)

דאג גם אתה לסביבתך!

להזמנות: משה ברדוגו
054-521852, 04-6545052